

KEMIJOKI

TUTKIMUSRAPORTTI 24 - ROVANIEMI 2018

Selvitys kalastuksesta Ylä- Kemijoella, Luirojoella ja Tenniöjoella vuonna 2016

Raportin toteutti kanssamme
Eurofins Ahma Oy
Projektinro 11018

 eurofins

TIIVISTELMÄ

Vuoden 2016 kalastusta ja saaliita Ylä-Kemijoessa välillä Kairijokisuu-Kitinen, Tenniöjoella ja Lokan tekojärven alapuolisella Luirojoella selvitettiin kalastustiedustelulla. Tiedustelu toteutettiin postitiedusteluna kaikille kalastusluvan lunastaneille henkilöille.

Tiedustelun tulosten perusteella Ylä-Kemijoella kalasti vuonna 2016 yhteensä 326 taloutta, Tenniöjoella 92 taloutta ja Luirojoella 88 taloutta. Kaikilla osa-alueilla yleisin kalastustapa oli edelleen muu vapapyynti (sis. heittokalastuksen ja onkimisen) ja kalastus painottui tyypillisimmin kesäkuukausille.

Kokonaissaalis oli tiedustelun perusteella Ylä-Kemijoelta noin 4500 kg, Tenniöjoelta 1200 kg ja Luirojoelta 2550 kg. Yleisin saalislaji kaikilla jokialueilla oli edelleen hauki, jonka saalisosuus oli suurin Luirojoella (47 %) ja alhaisin Ylä-Kemijoella (38 %). Haukisaalis on kasvanut kymmenessä vuodessa eniten Luirojoella. Ylä-Kemijoella haukisaalis on pysytellyt jokseenkin vakaana ja Tenniöjoella se oli nyt tarkastelujakson pienin. Harjus oli Ylä-Kemijoella toiseksi yleisin (21 %) ja Tenniöjoella kolmanneksi yleisin saalislaji (13 %). Taimen oli kolmanneksi yleisin saalislaji Ylä-Kemijoella (13 %) ja Luirolla (10 %) ja Tenniöjoella neljänneksi yleisin (6 %). Siikaa saatiin edelleen runsaimmin sekä saalisosuutena (9 %) että kilomääräisenä saaliina Luirojoesta.

Vapapyyntin (lähinnä heittokalastus, vetokalastus) osuus kokonaissaaliista oli Ylä-Kemijoella 59 % ja Tenniöjoella 63 %. Luirolla kokonaissaalis jakaantui tasaisemmin passiivisten pyydysten (lähinnä verkko ja katiska) ja vapapyyntin kesken (54 %/46 %).

Kalastajamäärä ja saalis oli Ylä-Kemijoella pysytellyt edelliseen tiedusteluvuoteen 2011 nähden jokseenkin samalla tasolla. Pidemmällä aikavälillä kalastajamäärät ovat Ylä-Kemijoella vähentyneet, mikä on ilmennyt mm. viehekalastuksen yhtenäislupien määrän vähentymisenä. Tenniöjoella kokonaissaalis oli edellisiä tiedusteluvuosia (2006, 2011) noin puolet pienempi ja selittyy lähinnä pienentyneillä hauki-, ahven- ja särkisaaliilla sekä myös vähentyneellä kalastajamäärällä. Luirojoella kalastajamäärä oli pysynyt lähes ennallaan ja kokonaissaalis sijoittui vuosien 2006 ja 2011 saalismäärien välimaastoon.

KEMIJOKI OY

Selvitys kalastuksesta Ylä-Kemijoella, Luirojoella ja Tenniöjoella vuonna 2016

17.1.2018

Simo Paksuniemi, iktyonomi

Sisällysluettelo:

1.	JOHDANTO	1
2.	TIEDUSTELUN TOTEUTUS	1
3.	PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS	3
3.1	YLÄ-KEMIJOKI VÄLILLÄ KITASSENSUU-TENNIÖJOKISUU.....	3
3.2	YLÄ-KEMIJOKI VÄLILLÄ TENNIÖJOKISUU-KAIRIJOKISUU	5
3.3	YLÄ-KEMIJOKIEN SAALIS YHTEENSÄ	7
3.4	TENNIÖJOKI	8
3.5	LUIROJOKI	10
4.	VAPAAT KOMMENTIT	12
5.	TULOSTEN TARKASTELUA	13
5.1	TIEDUSTELUN TOTEUTUS	13
5.2	PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS	14
6.	VIITTEET	16
7.	LIITTEET	17

Copyright © Ahma ympäristö Oy

Teollisuustie 6
96100 ROVANIEMI
p. 040-1333800

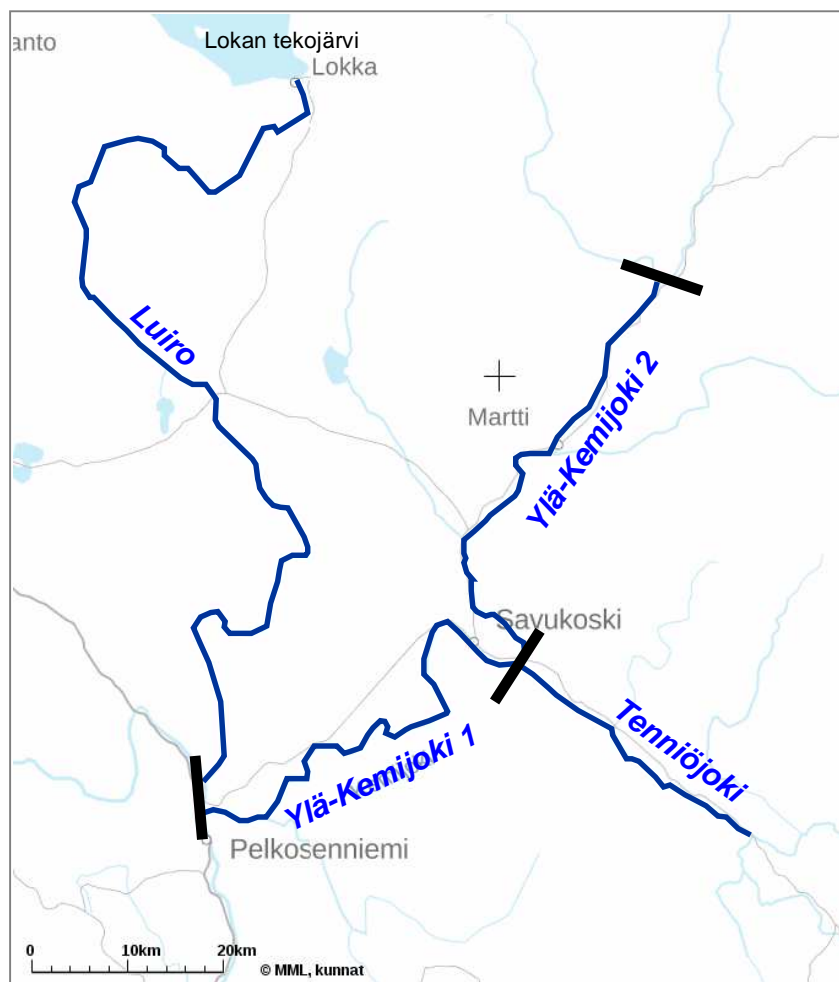
Pohjakartat: © Maanmittauslaitos Lupa 16/MML/18

1. JOHDANTO

Kemijoki Oy ja PVO-Vesivoima Oy kompensoivat voimalaitosrakentamisen aiheuttamia kalataloushaittoja Ylä-Kemijoella, Tenniöjoella ja Luirolla kalaistutuksin. Istutusvelvoitteet perustuvat korkeimman hallinto-oikeuden antamaan päätökseen, joiden mukaan yhtiöiden on myös tarkkailtava istutusten tuloksellisuutta kalatalousviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Tässä raportissa esitetään Ylä-Kemijokea, Tenniöjokea ja Luirojokea koskevan kalastustiedustelun tulokset vuodelta 2016.

2. TIEDUSTELUN TOTEUTUS

Tiedustelualue jaettiin neljään osa-alueeseen, jotka kuuluvat Kemijoen kalatalousvelvoitteen piiriin. Ylä-Kemijoki jaettiin kahteen osa-alueeseen, Kitisen suusta Tenniökisuuille ja Tenniökisuuista Kairijokisuuhun saakka. Kaksi muuta osa-aluetta olivat Tenniökijoki sekä Lokan tekojärven alapuolinen Luirojoki. **(Kuva 1)**

Kuva 1. Tiedustelualueet

Tiedustelua varten tallennettiin osakaskuntien ja Ylä-Kemijoen yhtenäislupa-alueen kalastuslupavihkoista ja/tai -luetteloista luvanlunastaneiden nimi- ja osoitetiedot. Tiedusteluun ei otettu mukaan Metsähallituksen luvanmyyntitietoja (Itä-Lapin vapalupa 3410), koska niiden perusteella tiedustelun kohdentaminen ko. alueelle olisi vaatinut suurehkoa otantaa. Tästä johtuen tiedustelussa esitetyt kalastaja- ja saalismäärät ovat mahdollisesti lievästi aliarvioituneet lähinnä Luirojoen osalta.

Tiedustelu postitettiin jokaiselle luvan lunastaneelle Suomessa asuvalle taloudelle, jonka osoitetiedot oli kirjattu lupaan tai pystyttiin muutoin jälkikäteen selvittämään. Tiedustelualueella toimivien osakaskuntien sekä alueella toimivan Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäisluvan oli lunastanut yhteensä 867 taloutta.

Lunastetuista luvista oli Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäislupia eniten, yhteensä 429 kpl (taloutta). Yhtenäislupien määrä oli jonkin verran vähäisempi kuin vuonna 2011 (497 taloutta). Vuoden 2011 tiedustelussa lupia lunastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 822 kpl eli hieman suurempi kuin nyt (775 taloutta). Kaikista luvan lunastaneista henkilöistä ulkopaikkakuntalaisia oli 66 %. Ulkopaikkakuntalaisiksi laskettiin ne, joiden osoite oli muista kunnista kuin missä tiedustelualueet sijaitsivat tai matkaa alueelle oli pitkänlaisesti (esim. kemijärveläiset ja sodankyläläiset laskettiin ulkopaikkakuntalaisiksi).

Yli-Kemijoen yhtenäislupalaisista 90 % oli ulkopaikkakuntalaisia, Pelkosenniemen ok:n lupalaisista 38 % ja Saijan ok:n lupalaisista 10 %. Tenniön ja Lokan osakaskunnan lupalaisissa ei ollut mukana yhtään ulkopaikkakuntalaista. Kiurujärvi-Tanhuan oskaskunnan luvanmyyntitiedoissa oli edelleen valtaosa puuttuvia osoitetietoja, joten niistä ei voitu luotettavasti laskea paikkakuntia.

Kalastustiedustelu voitiin postittaa 605 taloudelle, joista posti palautti muuttuneen osoitteen tms. syyn vuoksi 21. Esimerkki tiedustelulomakkeesta on **liitteessä 1**. Vastauksia saatiin kahden kyselykierroksen jälkeen yhteensä 315 kpl. Huomioiden virheellisten osoitetietojen vuoksi postin hylkäämät kirjeet saatiin palautusprosentiksi 54 % ja kaikkiaan tavoitettiin 41 % luvanostaneista talouksista.

Kalastajien kokonaismäärä, pyydysten käyttötiedot sekä niillä saatu saalis laskettiin siten, että tiedusteluun vastaamattomien henkilöiden keskuudessa arvioitiin kalastusaktiivisuuden jakauma samaksi kuin vastanneidenkin keskuudessa. Näin menetellen laajennetuksi kalastaneiden talouksien määräksi saatiin yhteensä 453 kpl (**taulukko 1**). Muutama talouksista oli lunastanut sekä yhtenäisluvan että osakaskunnan luvan, joten osa-alueittain summattu kalastaneiden talouksien määrä on hieman pienempi kuin kalastaneiden prosenttiosuudella laskettu kalastaneiden talouksien määrä.

Taulukko 1. Vuoden 2016 kalastustiedustelun toteutus ja kalastajamäärät lupa-alueittain.

Lupa-alue	luvan		*			ei		laajennettu
	lunastaneita talouksia	tiedusteluja lähetetty	vastauksia yht.	palautus %	tavoitettiin %	kalastaneita %	kalastaneita %	kalastaneiden talouksien lkm
Kiuruj.-Tanhuan osakaskunta	82	7	4	57	5	25	75	21
Lokan osakaskunta	10	10	9	90	90	78	22	8
Pelkosenniemen osakaskunta	169	162	77	51	46	48	52	81
Savukosken osakaskunta	15	13	8	73	53	100	0	15
Martin osakaskunta	16	14	10	71	63	80	20	13
Tenniön osakaskunta	17	11	5	45	29	60	40	10
Saijan osakaskunta	37	30	19	66	51	37	63	14
Ylikemin yhtenäislupa	429	360	183	52	43	68	32	291
	775	607	315	54	41	62	38	453

*poislukien postin palauttamattomat ja hylätyt vastaukset

Tiedusteltaville henkilöille postitetussa kalastustiedustelukaavakkeessa (**liite 1**) kysyttiin kalastaneiden henkilöiden määrää, pyydysten käyttöä ja saalista sekä kalastuspäivien lukumäärää kuukausittain. Vastaajilla oli myös mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja kalastuksesta.

3. PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS

3.1 Ylä-Kemijoki välillä Kitisensuu-Tenniöjokisuu

Kalastusta harjoittaneiden talouksien laskennalliseksi kokonaismääräksi saatiin Ylä-Kemijoen alaosalla välillä Kitisensuu-Tenniöjoki 155 kpl. Taloutta kohti kalastajia oli keskimäärin 1,4 kpl, joten kalastamassa kävi yhteensä 217 henkilöä. Alueella kalastaneista 62 % kalasti Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäisluvalla. Pelkosenniemen ok:n luvalla kalasti 28 % ja Savukosken ok:n luvalla 7 %.

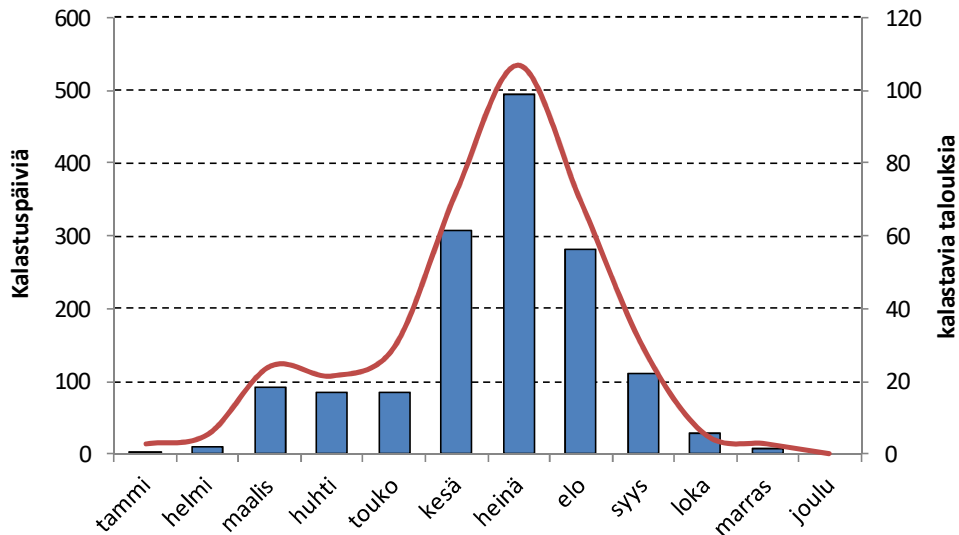
Suosituin pyyntimuoto oli muu vapapyynti (sis. heittokalastuksen ja onkimisen), jota oli harjoittanut 50 % talouksista. Perhokalastusta harjoitti reilu kolmannes talouksista ja vetouistelua vajaa kolmannes. Pilkillä oli käynyt vajaa viidennes kalastaneista

Avovesiaikaista verkkokalastusta oli harjoittanut talouksista noin 13 %. Talviverkoilla ei ollut kalastettu ollenkaan. (**Taulukko 2**)

Taulukko 2. Pyydysten käyttötietoja Ylä-Kemijoella välillä Kitisensuu-Tenniökivi vuonna 2016. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 155 taloutta.

Passiiviset pyydykset	käyttäneiden lukumäärä	pyydyksiä pyynnissä ka.	kokukertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Verkot	20	3,7	8,7	31,8	644
Katiska	7	1,3	12,5	16,6	112
Talvikoukut	9	6,5	9,5	61,8	556
Vapa-pyydykset	käyttäneiden lukumäärä		pyyntikertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Vetokalastus	50		10,4	10,4	512
Perhokalastus	59		4,2	4,2	244
Muu vapapyynti	77		6,7	6,7	512
Pilkki	27		7,2	7,2	194

Kalastuspäiviä kertyi yhteensä 1505 päivää ja eniten käytiin kalassa kesäkuukausina kuten kesä-, heinä- ja elokuulla. Tuolloin myös kalastavien talouksien määrä oli suurimmillaan. Muina vuodenaikoina kalastus oli vähäistä. Vuoden aikana taloutta kohden kalassa käytiin keskimäärin 10 päivänä. **(Kuva 2)**

Kuva 2. Kalastuspäivien summa sekä kalastusta harjoittaneiden talouksien määrä kuukausittain Ylä-Kemijoella välillä Kitisensuu-Tenniökivisuu vuonna 2016.

Ylä-Kemijoen alaosasta pyydetty kokonaissaalis oli tiedustelun mukaan 2330 kg, mikä merkitsee noin 15 kg:n saalista taloutta kohti. Alueella kalassa käyneistä 22 % ei saanut saalista laisinkaan ja saaliin mediaani (mediaani eli keskiluku, jota suurempia ja pienempiä arvoja on vastauksissa yhtä paljon) oli 3 kg/talous niillä kalastaneilla jotka olivat vastanneet tiedusteluun. Kaikkien vapapyyntimuotojen yhteenlaskettu saalisuus oli 71 % ja niistä saalista saatiin etenkin vetokalastamalla. Verkoilla pyydettiin saaliista reilu viidennes ja loput saaliista saatiin talvikoukuilla ja katiskoilla. Kokonaissaaliista oli haukea 32 %, harjusta 22 %, särkikaloja 17 %, taimenta 9 % ja ahventa 7 %. **(Taulukko 3)**

Taulukko 3. Kokonaissaalis (kg) pyydyksittäin ja lajeittain Ylä-Kemijoella välillä Kitisensuu-Tenniöjokisuu vuonna 2016

PYYDYS												Yht.(kg)	%kg
	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Puronierä	Säyne	Särki	Muut		
Verkot	81	7	11	281	61	41	5	-	7	23	7	522	22
Katiska	-	-	-	38	-	11	-	-	-	23	-	72	3
Talvikoukut	-	5	9	7	52	-	-	-	-	-	-	72	3
Vetokalastus	-	111	217	293	-	27	57	-	14	1	-	720	31
Perhokalastus	-	18	109	11	-	-	-	3	-	5	-	146	6
Muu vapapyynti	-	60	136	99	-	23	11	7	5	5	18	363	16
Pilkki	-	9	33	15	-	66	-	-	68	245	-	435	19
Yhteensä (kg)	81	209	515	744	113	167	73	10	92	301	25	2330	100
Osuus %	3,5	9,0	22,1	31,9	4,8	7,2	3,1	0,4	4,0	12,9	1,1	100	

3.2 Ylä-Kemijoki välillä Tenniöjokisuu-Kairijokisuu

Ylä-Kemijoella välillä Tenniöjokisuu-Kairijokisuu kalastaneiden talouksien laskennalliseksi kokonaismääräksi saatiin 218 kpl. Taloutta kohti kalastajia oli 1,45 kpl, joten kalastaneiden henkilöiden kokonaismääräksi saatiin 316 kpl. Tiedusteluun vastanneista ja alueella kalastaneista talouksista 80 % kalasti Yli-Kemin yhtenäisluvalla, 8 % Martin ok:n luvalla ja loput Pelkosenniemen (5 %) ja Savukosken osakaskuntien luvilla (5 %).

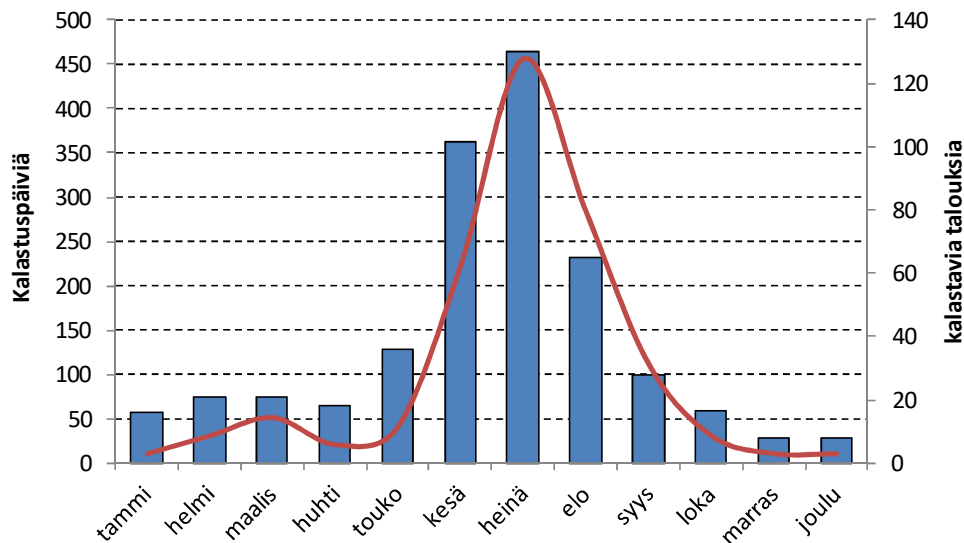
Ylä-Kemijoen alaosan tapaan myös yläosalla suosituin pyyntimuoto oli muu vapapyynti, jota oli harjoittanut 64 % kalastaneista talouksista. Perhokalastusta oli harrastanut vajaa puolet kalastaneista. Avovesikaudella verkkokalastusta harjoitti noin 9 % kalastaneista, mikä on suhteessa hieman vähemmän kuin Ylä-Kemijoen alaosalla. Talviaikaista verkkokalastusta ei ollut harjoittanut kukaan tiedusteluun vastanneista. **(Taulukko 4)**

Taulukko 4. Pyydysten käyttötietoja Ylä-Kemijoella välillä Tenniöjoki-Kairijokisuu vuonna 2016. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 218 taloutta.

Passiiviset pyydykset	käyttäneiden lukumäärä	pyydyksiä pyynnissä ka.	kokukertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Verkot	20	3,4	32,8	112,7	2281
Katiska	2	2,0	20,0	40,0	90
Talvikoukut	9	9,0	9,3	83,3	749

Vapa-pyydykset	käyttäneiden lukumäärä	pyyntikertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Vetokalastus	11	7,7	7,7	86
Perhokalastus	99	4,4	4,4	431
Muu vapapyynti	140	3,2	3,2	449
Piikki	18	8,6	8,6	155
Tuntematon pyydys	1	-	-	-

Kalastuspäiviä kertyi yhteensä 1672 päivää ja eniten kalassa käytiin kesäkuukausina kuten Ylä-Kemijoen alapuolisella osuudella. Talvikaudella kalastus oli selvästi vähäisempää, joskin sitäkin kuitenkin harjoitettiin. Vuoden aikana taloutta kohden käytiin kalassa keskimäärin lähes kahdeksana päivänä. **(Kuva 3)**

Kuva 3. Kalastuspäivien summa sekä kalastusta harjoittaneiden talouksien määrä kuukausittain Ylä-Kemijoella välillä Tenniöjokisuu-Kairijokisuu vuonna 2016.

Ylä-Kemijoen yläosalta pyydetty kokonaissaalis oli tiedustelun mukaan 2158 kg, mikä merkitsee noin 10 kg:n saalista taloutta kohden. Alueella kalassa käyneistä lähes kolmannes ei saanut saalista lainkaan ja saaliin mediaani oli 2,3 kg niillä kalastaneilla, jotka olivat vastanneet tiedusteluun. Lähes puolet kokonaissaaliista saatiin verkoilla ja suuri saalisosuus selittyy osaksi kahden talouden saamalla suurella haukisaaliilla. Liki samansuuruinen saalisosuus saatiin vapapyyntimuodoilla ja näistä tyypillisimmin muilla vapapyydyksillä ja perhokalastamalla. Kokonaissaaliista oli haukea 44 %, harjusta 20 %, taimenta 17 % ja ahventa 9 %. **(Taulukko 5)**

Taulukko 5. Kokonaissaalis (kg) pyydyksittäin ja lajeittain Ylä-Kemijoella välillä Tenniökisuu-Kairijokisuu vuonna 2016.

PYYDYS												Yht. (kg)	% /kg
	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Puronierä	Säyne	Särki	Muut		
Verkot	61	133	60	614	-	93	-	2	7	76	-	1044	48
Katiska	-	-	-	23	-	68	-	-	-	-	-	90	4
Talvikoukut	-	1	-	5	14	-	-	-	-	-	-	20	1
Vetokalastus	-	6	21	35	-	-	-	-	-	-	-	62	3
Perhokalastus	1	69	182	14	-	3	-	5	-	3	-	277	13
Muu vapapyynti	1	143	111	237	-	15	-	10	-	3	18	538	25
Pilkki	1	10	52	23	-	20	-	23	-	-	-	128	6
Yhteensä (kg)	64	362	426	949	14	198	0	38	7	82	18	2158	100
Osuus %	3,0	16,8	19,7	44,0	0,7	9,2	0,0	1,8	0,3	3,8	0,8	100,0	

3.3 Ylä-Kemijoen saalis yhteensä

Kaikkiaan Ylä-Kemijoella välillä Kitinen – Kairijokisuu kalastaneiden talouksien kokonaismääräksi saatiin 326 kpl, kun laskuissa huomioitiin molemmilla osa-alueilla kalastaneet. Taloutta kohti kalastajia oli keskimäärin 1,43, joten kalastaneiden henkilöiden kokonaismääräksi saatiin 466 kpl. Ylä-Kemijoelta saatiin tiedustelun mukaan saalista yhteensä 4488 kg ja taloutta kohti saalista saatiin keskimäärin noin 14 kg. **(Taulukko 6)**

Saaliista noin 59 % oli pyydetty vapakalastusvälineillä, joista eniten saatiin saalista muilla vapapyydyksillä (sis. heittokalastuksen ja onkimisen) ja vetokalastamalla. Verkoilla saatiin kokonaissaaliista 35 %.

Ylä-Kemijoen saaliissa runsain laji oli hauki 38 % saalisosuudella ja sitä saatiin etenkin verkkopyynnillä (53 %). Harjuksen osuus kokonaissaaliissa oli 21 % ja valtaosa harjussaaliista jakaantuivat tasaisesti perhokalastuksen, muun vapakalastuksen ja vetokalastuksen kesken. Taimen oli kolmanneksi yleisin saalislaji 13 % saalisosuudella. Valtaosa taimensaaliista saatiin vapapyydyksillä kuten heittovavalla ja vetokalastamalla, mutta myös verkkosaalis oli huomattava.

Taulukko 6. Kokonaissaalis (kg) pyydyksittäin ja lajeittain Ylä-Kemijoella yhteensä vuonna 2016.

PYYDYS	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Purontierä	Säyne	Särki	Muut	Yht.(kg)	% /kg
Verkot	142	140	71	895	61	134	5	2	14	99	7	1566	35
Katiska	-	-	-	61	-	79	-	-	-	23	-	162	4
Talvikoukut	-	6	9	11	66	-	-	-	-	-	-	92	2
Vetokalastus	-	117	239	327	-	27	57	-	14	1	-	782	17
Perhokalastus	1	87	291	25	-	3	-	8	-	8	-	423	9
Muu vapapyynti	1	203	247	336	-	37	11	16	5	8	36	901	20
Pilkki	1	19	85	37	-	86	-	23	68	245	-	563	13
Yhteensä (kg)	145	571	941	1693	127	365	73	48	99	383	43	4488	100
Osuus %	3,2	12,7	21,0	37,7	2,8	8,1	1,6	1,1	2,2	8,5	1,0	100	

3.4 Tenniöjoki

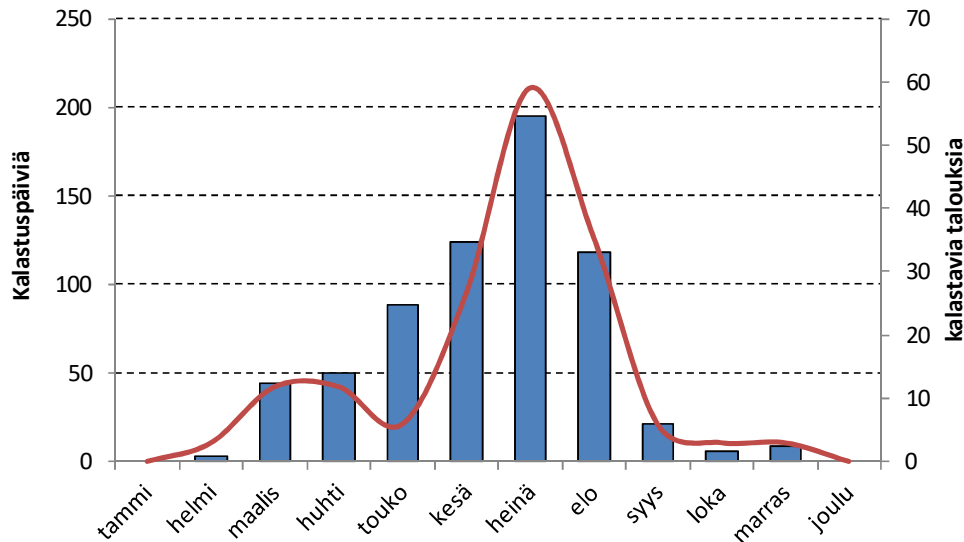
Tenniöjoella kalastaneiden talouksien lukumääräksi saatiin 92 kpl. Taloutta kohti kalastajia oli keskimäärin 1,48, joten kalastajien kokonaismääräksi saatiin 136 henkilöä. Tiedusteluun vastanneista ja alueella kalastaneista talouksista 68 % kalasti Yli-Kemin yhtenäisluvalla ja Saijan osakaskunnan luvalla 18 %. Loput kalastaneista kalastivat Tenniön, Pelkosenniemen ja Savukosken osakaskuntien luvilla.

Selvästi suosituin pyyntimuoto oli muu vapapyynti, jota oli harjoittanut 60 % talouksista. Myös perho- ja vetokalastus olivat yleisiä pyyntimuotoja ja niitä harjoitti 21-27 % kalastaneista. Avovesiaikana verkoilla ja katiskoilla kalasti noin joka kymmenes talous. (**Taulukko 7**)

Taulukko 7. Pyydysten käyttötietoja Tenniöjoella vuonna 2016. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 92 taloutta.

Passiiviset pyydykset	käyttäneiden lukumäärä	pyydyksiä pyynnissä ka.	kokukertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Verkot	9	5,0	22,3	111,7	1023
Katiska	9	1,3	18,0	22,5	206
Talvikoukut	2	15,0	20,0	300,0	687
Vapa-pyydykset	käyttäneiden lukumäärä		pyyntikertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Vetokalastus	21		7,8	7,8	161
Perhokalastus	25		1,7	1,7	43
Muu vapapyynti	55		3,4	3,4	184
Pilkki	14		10,7	10,7	147

Tenniöjoella vilkkainta kalastuskautta oli kesä-elokuu. Talvikaudella kalastus oli maaliskuu-huhtikuun pilkkintää lukuunottamatta hiljaista. Kalastuspäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 659 päivää ja kalassa käytiin taloutta kohti keskimäärin reiluna 7 päivänä. **(Kuva 4)**

Kuva 4. Kalastuspäivien summa sekä kalastusta harjoittaneiden talouksien määrä kuukausittain Tenniöjoella vuonna 2016.

Tenniöjoella pyydettiin saalista yhteensä 1195 kg, jolloin taloutta kohti saatiin keskimäärin 13 kg. Alueella kalassa käyneistä vajaat 18 % ei saanut saalista laisinkaan. Saaliin mediaani oli 2,9 kg niillä kalastaneilla, jotka olivat vastanneet tiedusteluun.

Kokonaissaaliista 63 % kalastettiin vapakalastusvälineillä kuten etenkin vetokalastamalla ja pilkillä. Noin neljännes kokonaissaaliista oli pyydetty avovesiaikaan verkoilla.

Tenniöjoen saaliissa runsain saalislaji oli hauki, jota oli 44 % kokonaissaaliista. Eniten haukea pyydettiin vetokalastamalla ja verkoilla. Ahven oli seuraavaksi yleisin saalislaji (22 %) ja sitä saatiin etenkin pilkillä. Taimenen ja siian saalisosuus oli molemmilla 6 % tuntumassa. Molempien lajien osalta suurinosa saaliista saatiin vapakalastamalla. **(Taulukko 8)**

Taulukko 8. Kokonaissaalis (kg) pyydyksittäin ja lajeittain Tenniöjoella vuonna 2016.

PYYDYS	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Puronierä	Säyne	Särki	Muut	Yht.(kg)	%/kg
	Verkot	16	15	30	176	1	54	-	-	2	2	-	297
Katiska	-	-	-	25	-	31	-	-	-	2	-	58	5
Talvikoukut	-	3	-	46	34	-	-	-	-	-	-	84	7
Vetokalastus	-	11	18	181	-	58	-	-	-	9	-	278	23
Perhokalastus	-	9	13	7	-	-	-	2	-	2	-	33	3
Muu vapapyynti	21	29	54	66	-	8	-	-	-	8	-	186	16
Piikki	32	7	41	23	-	117	-	-	-	39	-	259	22
Yhteensä (kg)	69	75	157	524	35	268	0	2	2	63	0	1195	100
Osuus %	5,7	6,3	13,1	43,9	3,0	22,4	0,0	0,2	0,2	5,3	0,0	100,0	

3.5 Luirojoki

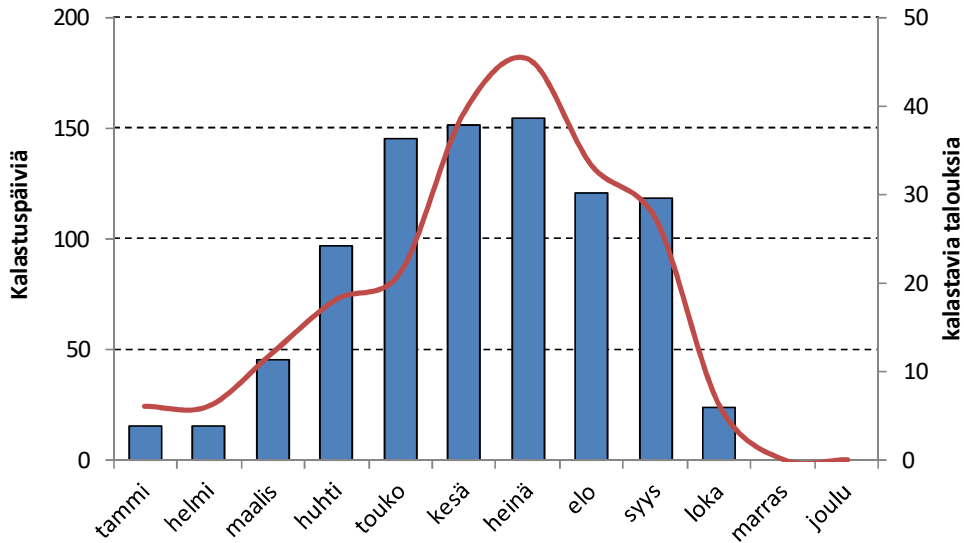
Luirojoella kalastaneiden talouksien lukumäärä oli 88 kpl. Taloutta kohti kalastajia oli keskimäärin 1,46, joten kalastajien kokonaismääräksi saatiin 128 henkilöä. Tiedusteluun vastanneista ja alueella kalastaneista talouksista 51 % kalasti Pelkosenniemen ok:n luvalla, Yli-Kemin yhtenäisluvalla 27 % ja Lokan ok:n luvalla 19 %.

Suosituin pyyntimuoto oli muu vapapyynti, jota oli harjoittanut 43 % talouksista. Verkkokalastus oli seuraavaksi yleisin kalastusmuoto ja sitä harjoitti noin kolmannes kalastaneista. Vetokalastusta harjoitti reilu neljännes talouksista ja perhokalastusta ja katiskapyyntiä molempia vajaa viidennes talouksista. Muutamassa taloudessa oli käytetty myös rysää (muut pyydykset). Yksi vastanneista talouksista ilmoitti pyynti- ja saalistietonsa puutteellisesti (tuntematon pyydys). (**Taulukko 9**)

Taulukko 9. Pyydysten käyttötietoja Luirojoella vuonna 2016. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 88 taloutta.

Passiiviset pyydykset	käyttäneiden lukumäärä	pyydyksiä pyynnissä ka.	kokukertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Verkot	28	3,3	8,4	27,3	777
Katiska	17	2,6	12,7	32,6	540
Talvikoukut	7	8,0	5,0	40,0	284
Muut	5	2,0	6,0	12,0	57
Vapa-pyydykset	käyttäneiden lukumäärä		pyyntikertoja keskimäärin	pyyntiponn. keskimäärin	pyyntiponnistus yhteensä
Vetokalastus	24		6,2	6,2	147
Perhokalastus	17		2,4	2,4	40
Muu vapapyynti	38		4,2	5,6	212
Piikki	14		8,2	8,2	117
Tuntematon pyydys	1		-	-	-

Kalastuspäiviä kertyi yhteensä 886 päivää ja kalastuspäivissä mitaten kalassa käytiin eniten touko-, kesä- ja heinäkuussa. Kalastajamäärät olivat suurimmillaan heinäkuussa. Loppuvuonna marras-joulukuussa kalastuspäiviä ei kertynyt lainkaan. Vuoden aikana taloutta kohden käytiin kalassa keskimäärin 10 päivänä. **(Kuva 5)**

Kuva 5. Kalastuspäivien summa sekä kalastusta harjoittaneiden talouksien määrä kuukausittain LUIROJOELLA vuonna 2016.

LUIROJOELLA kokonaissaaliiksi saatiin tiedustelun perusteella 2554 kg, jolloin kalastanutta taloutta kohti saalista saatiin noin 29 kg. Alueella kalassa käyneistä 8 % ei saanut saalista lainkaan ja saaliin mediaani oli 10,5 kg/talous niillä kalastaneilla, jotka olivat vastanneet tiedusteluun. Kokonaissaaliista 34 % pyydettiin verkoilla ja 14 % katiskoilla. Vapakalastusvälineillä kokonaissaaliista pyydettiin 45 % ja valtaosin vapakalastussaalista saatiin vetokalastamalla ja muilla vapapyydyksillä (sis. heittokalastuksen ja onkimisen).

Yleisin saalislaji oli hauki (47 %), jota saatiin etenkin vetokalastamalla ja verkoilla. Toiseksi yleisin saalislaji oli ahven (21 %), jota saatiin etenkin katiskoilla. Hoitolajeista yleisimmin saatiin taimenta (10 %), jota saatiin selvästi eniten muilla vapapyydyksillä. Siian saalisosuus oli 9 % ja harjuksen 5 %. Siikasaalis saatiin lähes yksinomaan verkoilla. **(Taulukko 10)**

Taulukko 10. Kokonaissaalis (kg) pyydyksittäin ja lajeittain Lurojoella vuonna 2016.

PYYDYS	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Puronierä	Säyne	Särki	Muut	Yht.(kg)	%/kg
	Verkot	228	71	19	359	9	85	-	-	9	90	5	876
Katiska	-	-	-	45	-	295	-	-	-	19	-	359	14
Talvikoukut	-	-	-	14	50	-	-	-	-	-	-	64	3
Muut	-	-	-	71	-	5	-	-	-	-	-	76	3
Vetokalastus	-	58	-	539	-	89	5	-	2	7	-	700	27
Perhokalastus	-	3	48	4	-	-	-	7	-	-	-	61	2
Muu vapapyynti	2	122	43	134	-	28	-	5	5	-	-	339	13
Pilkki	-	-	12	21	-	33	-	-	-	12	-	78	3
Yhteensä (kg)	231	254	121	1187	59	536	5	12	17	128	5	2554	100
Osuus %	9,0	9,9	4,7	46,5	2,3	21,0	0,2	0,5	0,6	5,0	0,2	100,0	

4. VAPAAT KOMMENTIT

Tiedustelulomakkeessa pyydettiin kalastajilta myös vapaamuotoisia kommentteja kalastukseen ja kalastoon liittyvistä asioista. Kommentit esitetään koottuna tarkemmin **liitteessä 2**.

Tiedusteluun vastanneista talouksista 123 kpl eli noin 39 % antoi kommentteja tai huomioita. Lähes kaikilla osa-alueilla yleisimpien kommenttien joukossa olivat viittaukset runsaaseen ja lisääntyneeseen haukikantaan. Samassa yhteydessä saatettiin kommentoida myös harjuskannan vähentyneen. Myös saaliin saannin heikkous tuli esille useissa kommentteissa. Sitä ei kuitenkaan aina koettu välttämättä negatiivisena seikkana vaan usein hienot puitteet tai komeat maisemat jättivät kuitenkin positiivisen mielikuvan kalastusreissusta. Kalakannoista kommentoitiin usein alamittaisten suurta osuutta. Monessa kommentissa viitattiin myös korkealla olleeseen veteen tai tulvaan (sateinen kesä). Myös edellisissä vuosien 2011 ja 2006 kalastustiedusteluissa (Autti & Huttula 2007, 2013) runsas haukikanta oli tyypillisin kommenttien aihe.

5. TULOSTEN TARKASTELUA

5.1 Tiedustelun toteutus

Ylä-Kemijoen (välillä Kitinen-Kairijokisuus), Tenniöjoen ja Lokan tekojärven alapuolisen Luirjoen kalastusta ja saaliita selvitettiin vuoden 2016 kalastusta koskeneella tiedustelulla. Edellisen vastaavan alueen kalastustiedustelun toteutti Kemijoki Oy vuoden 2011 kalastuksesta (Autti & Huttula 2013). Tämän kalastustiedustelun tuloksia verrataan pääosin vuoden 2011 tuloksiin, koska tiedustelujen kohdejoukko ja toteutustapa olivat jokseenkin samanlaiset. Aikaisemmin 2000 luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä Ylä-Kemijoen alueen kalastusta ja kalastoa on selvitetty mm. vuosina 2000 (Paksuniemi 2001), 2006 (Autti & Huttula 2007) ja 2008 (Taskila 2009). Kaksi ensiksi mainittua selvitystä on liittynyt voimalaitosrakentamiseen ja viimeksi mainittu liittyi Soklin kaivoshankkeeseen. 1990-luvulla kalastustiedusteluja on toteutettu vuosilta 1992 (Leskinen & Liekonen 1993) ja 1993 (Leskinen 1994a). Tätä aikaisemmin kalastuksesta ja saaliista on tehty selvityksiä vuosien 1979-1984 väliseltä ajalta (Kännö & Salonen 1989).

Kalastusosakaskuntien luvanmyynnin osoitetietojen keräämisessä oli edelleen toivomisen varaa. Kiurujärven-Tanhuan osakaskunnan luvan lunastaneista saatiin otantaan vain murto-osa. Myös Yli-Kemin yhtenäislupien lupakannoissa oli vielä runsaasti puutteellisia osoitetietoja. Tiedustelun tavoittama talouksien määrä kaikista luvanostaneiden talouksien määrästä oli 41 % eli varsin alhainen.

Yli-Kemin, Tenniöjoen ja Luiron tiedustelualueelle luvan lunastaneita talouksia oli vuonna 2016 yhteensä 775 taloutta. Talouksien määrä oli vain hieman alhaisempi kuin v. 2011, jolloin luvan lunastaneiden talouksien määräksi arvioitiin 822 taloutta. Myydyistä luvista edelleen valtaosa koostui Yli-Kemin yhtenäisluvista, joita myytiin nyt 445 kpl. Yhtenäislupien määrä on kahdeksan vuoden aikana vähentynyt sillä vuonna 2008 yhtenäisluvan lunasti 727 kalastajaa (Taskila 2009) ja vuonna 2011 vielä 516 kpl (Autti & Huttula 2013). Yhtenäislupien myyntiin usein vaikuttava tekijä on kesäkauden sääolot. Mm. Yli-Kemin kalastusalueen isännöitsijän mukaan kaksi edellistä kesää ovat Yli-Kemin valuma-alueella olleet varsin sateisia, mikä on vähentänyt osaltaan yhtenäislupien myyntiä.

Kahden kyselykierroksen jälkeen tiedustelun vastausprosentiksi muodostui 54 %, mitä voidaan pitää kyselytutkimukselle hieman alhaisena. Osakaskuntien/lupajoukkojen vastausprosentissa oli suurta vaihtelua. Suurilla lupajoukoilla kuten Yli-Kemin yhtenäisluvan ja Pelkosenniemen osakaskunnan luvan lunastaneilla vastausprosentti jäi alhaiseksi (51-52 %), mikä selittää myös koko tiedustelun alhaisen vastausprosentin. Pelkosenniemen osakaskunnan luvan ostaneille suunnattiin viikkoa aikaisemmin myös Kemijärven maksuvelvoitetarkkailun tiedustelu, mikä todennäköisesti vaikutti osaltaan Pelkosenniemen osakaskunnan vastausmääriä heikentävästi. Yhtenäisluvan lunastaneista valtaosa on vähän kalastaneita ulkopaikkakuntalaisia, joilla tiedusteluun vastaaminen on tyypillisesti vähäisempää kuin paikallisilla osakaskunnan luvan hankkineilla talouksilla.

Osakaskuntien luvan lunastaneista korkein vastausprosentti oli Lokan osakaskunnan luvan lunastaneilla (90 %) ja alhaisin Tenniön osakaskunnan luvan lunastaneilla (45 %). Vuoden 2011 kalastustiedustelussa vastausprosentti oli 64 %. Kyselytutkimuksissa hyvänä tasona voidaan pitää 70-80 % vastausprosenttia (Böhling & Rahikainen 1999).

Vastaamattomien kalastuksen määrä ja kalansaalis arvioidaan vastanneiden kalastuksen ja saalismäärien perusteella, joten alhaiseksi jäänyt vastausprosentti heikentää kalastuksen määrän ja saalismäärien laskennan luotettavuutta. Vastaamattomien pyynnin tunnusluvut ja saalismäärät arvioidaan laajennuskertoimen avulla. Pieni vastausprosentti suurentaa laajennuskerrointa, mistä johtuen mm. yksittäisten kalastajien ilmoittamat suuret saalismäärät voivat aiheuttaa pyynti- ja saalismäärien yliarviointia. Mm. Ylä-Kemijoen Tenniöjokisuun-Kairijokisuun välisen alueen ja LUIROJOEN saalisaineiston laajenuksessa eniten saalista saaneiden talouksien saalis jätettiin huomioimatta. Saaliit olivat merkittävästi muita saalismääriä suuremmat joten ne lisättiin aineistoon laajentamattomina.

5.2 Pynnin määrä ja saalis

Kalastusta harjoittaneiden talouksien kokonaismäärä oli vuonna 2016 **Ylä-Kemijoen alaosa välillä Kitisensuu-Tenniöjokisuu** 155 kpl. Määrä oli jokseenkin lähellä vuoden 2011 kalastajamäärän arviota (167 kpl). Ylä-Kemijoen ala-osasta pyydetty kokonaissaalis oli tiedustelun mukaan 2330 kg, mikä merkitsee noin 15 kg saalista taloutta kohti. Kokonaissaalis ja talouskohtainen saalis oli edelleen hyvinkin lähellä vuoden 2011 tasoa (2440 kg ja 15 kg/talous).

Yleisin pyyntimuoto oli edelleen vapapyynti ja niistä lähinnä heittokalastus, jota oli harjoittanut puolet kalastaneista. Heittokalastusta harjoittaneelle kertyi pyyntikertoja keskimäärin lähes 7 kun vuonna 2011 määrä oli reilut 5 pyyntikertaa. Verkkokalastusta harjoitti talouksista 13 %, mikä on jokseenkin samaa tasoa kuin mitä se on ollut 2000-luvulla (10-15 %). Sen sijaan verkkokalastuksen pyynninmäärä väheni jonkin verran käytettäessä mittarina keskimääräistä pyyntiponnistusta (56 kokukrt→32 kokukrt).

Hauki oli edelleen yleisin saalislaji liki kolmanneksen saalisosuudella ja saalisosuus laski vuoden 2006 tasolle. Haukisaalis pieneni lähinnä vapapyyntissä verkkosaaliin pysyessä lähes ennallaan. Harjus oli edelleen toiseksi yleisin saalislaji vaikka saalisosuus edelleen hieman laski (25 %→22 %). Taimenen suhteellinen saalisosuus pieneni 11 %:sta 9 %:iin. Saalismäärä väheni huomattavasti verkkopyyntissä, mutta sen sijaan kasvoi veto- ja heittokalastuksessa. Suhteellinen saalisosuus kasvoi merkittävimmin särkikalalla (4 %→17 %), mikä selittyy kahden talouden ilmoittamalla suurehköllä särki-säyne saaliilla.

Ylä-Kemijoella välillä Tenniöjokisuu-Kairijokisuu kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 218 kpl, mikä oli reilut parikymmentä taloutta suurempi kuin v. 2011 (194 kpl). Alaosan kokonaissaalis oli 2158 kg ja talouskohtainen saalis noin 10 kg/talous. Vuoteen 2011 verrattuna kokonaissaalis kasvoi lisääntyneen kalastajamäärän mukaisesti ja talouskohtainen saalis pysyi ennallaan (1890 kg ja 10 kg/talous. Selvästi yleisimmät pyyntimuodot olivat edelleen heittokalastus ja perhokalastus ja näitä kalastusmuotoja oli harjoittanut yli 90 % kalastaneista.

Verkkokalastusta harjoitti 9 % talouksista, mikä oli lähes samaa tasoa kuin v. 2011 (8 %). Verkkopyynnin keskimääräinen pyyntiponnistus kasvoi huomattavasti (56 kokukrt→113 kokukrt), mikä osaltaan selittyy aineiston pienuudella.

Tenniöjokisuun-Kairijokisuun välisellä Ylä-Kemijoella hauki oli edelleen yleisin saalislaji ja tälläkin alueella hauen suhteellinen saalisosuus hieman pieneni (50 %→44 %). Hauen kilomääräinen verkkosaalis jopa kasvoi, mutta heitto- ja vetokalastuksessa saalis sen sijaan pieneni huomattavasti. Harjus oli edelleen toiseksi yleisin saalislaji ja saalisosuus laski 26 %:sta 20 %:iin. Taimenen saalisosuus sitä vastoin kasvoi (12 %→17 %). Suhteellinen saalisosuus kasvoi merkittävimmin ahvenella (2 %→9 %). Myös särkikalalla saalisosuus hieman kasvoi (0,1 %→3,8 %).

Koko Ylä-Kemijoen tiedustelualue (Kitinen-Kairijokisuu) huomioiden alueella kalasti vuonna 2016 yhteensä 326 taloutta ja kalastaneita henkilöitä oli 466 kpl. Kalastajamäärä oli hyvinkin samalla tasolla kuin vuonna 2011 (315 taloutta/478 henk.). Vuonna 2008 alueella oli kalastanut 692 henkilöä (Taskila 2009). Vuonna 2016 kalastaneista talouksista 72 % oli Yli-Kemin yhtenäisluvalla kalastavia vapakalastajia ja loput osakaskuntien lupalaisia, jotka saattoivat kalastaa myös verkoilla ja muilla seisovilla pyydyksillä.

Ylä-Kemijoelta saatiin tämän tiedustelun mukaan saalista yhteensä lähes 4500 kg kun vuonna 2011 (Autti & Huttula 2013) kokonaissaalis oli reilut 4300 kg. Vuonna 2008, jolloin kalastajamäärät olivat suurempia, kokonaissaalis oli reilut 6500 kg (Taskila 2009). Kalastanutta henkilöä kohti vuoden 2016 aikana saatiin saalista keskimäärin noin 9,6 kg, mikä oli lähes samaa tasoa kuin vuosina 2011 ja 2008 (9,1-9,4 kg).

Ylä-Kemin saaliissa yleisin saalislaji oli edelleen hauki, jonka saalisosuus oli 38 %. Saalisosuus laski hieman vuoteen 2011 nähden (45 %→38 %), mutta oli vielä selvästi korkeampi kuin vuonna 2008 (29 %). Kilomääriä tarkasteltaessa haukisaalis on pysynyt kohtalaisen samalla tasolla 1,7-1,9 tonnin välillä (1,9 tn - 1,9 tn - 1,7 tn). Harjasta saatiin toiseksi eniten ja sen osuus oli kokonaissaaliissa 21 %. Harjuksen saalisosuus on vajaan kymmenen vuoden aikana laskenut noin 11 % (32 %-26 %-21 %) ja myös kilomääräinen saalis on vähentynyt yli puolella (2,1 tn - 1,1 tn - 0,9 tn). Taimen oli saalislajistossa kolmanneksi yleisin saalislaji 13 % saalisosuudella. Saalisosuus on vaihdellut 8 vuoden aikajaksolla 11-18 % välillä ja kilomääräinen saalis on vähentynyt noin puolella (1,2 tn - 0,5 tn - 0,6 tn). Siian saalisosuus pieneni 6 % tasosta 3 %:iin. Saalisosuus kasvoi merkittävimmin särkikalalla ja oli nyt 11 % (3 %-2 %-11 %). Saalisosuuden kasvu selittyy kuitenkin muutaman henkilön ilmoittamalla suurilla pilkkisaaliilla.

Vertailtaessa aikaisemmin tehtyjen tiedustelujen tuloksia on havaittavissa, että Ylä-Kemijoen kalastajamäärät ovat 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen määriin nähden laskeneet ja samalla kalastuksen rakenne on painottunut enemmän vapakalastuksen suuntaan (Autti & Huttula 2013). Viimeisen viiden vuoden aikana kalastajamäärissä ei välttämättä ole tapahtunut merkittäviä muutoksia ja kalastavien talouksien määrä näyttäisi vakiintuneen reilun 300 talouden paikkeille. Sateiset kesät vaikuttavat luonnollisesti kalastajamääriin, kuten nyt tiedusteluvuonnakin todennäköisesti tapahtui. Lajisuhteita tarkasteltaessa voidaan pitkällä aikavälillä havaita hauen saalisosuuden kasvaneen ja lohensukuisten lajien kuten etenkin harjuksen saalisosuuden ja saalismäärän pienentyneen.

Tenniöjoella kalastaneiden talouksien lukumääräksi saatiin 92 kpl ja kalastukseen osallistui 136 henkilöä. Määrä on vajaan parikymmentä taloutta alhaisempi kuin vuonna 2011 (110 kpl) ja vähentynyt määrä kohdistui lähinnä yhtenäisluvilla kalastaneisiin.

Tenniöjoella suosituin pyyntimuoto oli edelleen muu vapapyynti (sis.heittokalastuksen ja onkimisen), jota oli harjoittanut noin 60 % talouksista. Perhokalastusta ja vetokalastusta harjoitti noin joka neljäs kalastaja. Verkoilla kalasti talouksista 10 %, mikä on hieman vähäisempi määrä kuin v. 2011 (15 %). Vuonna 2006 vielä vajaan kolmannes talouksista oli kalastanut verkoilla (Autti & Huttula 2013).

Tenniöjoella saalista saatiin 1195 kg, jolloin taloutta kohti laskettu keskimääräinen saalis oli 13 kg. Edelliseen tiedusteluun nähden kokonaissaalis heikkeni 1250 kilolla, mikä on huomattava vähentyminen. Saalismäärien lasku selittyy pääosin lähes 1000 kiloa pienempänä haukisaaliina sekä myös pienempinä särkikala- ja ahvensaaliina. Sen sijaan harjuksen- ja taimenen saalisosuudet kasvoivat ja kilomääräisetkin saaliit kasvoivat muutamia kymmeniä kiloja.

Hauki oli edelleen yleisin saalislaji (44 %) merkittävästä saalisvähennemästä huolimatta. Ahven oli edelleen toiseksi yleisin saalislaji 22 % saalisosuudella. Harjuksen (5 %→13 %) ja taimenen (2 %→6 %) saalisosuudet kasvoivat selvästi hauen saalisosuuden pienentyessä.

Tenniöjoen saaliista verkkosaaliin osuus kokonaissaaliista oli edelleen noin neljännes ja vapakalastuksen saalis edelleen noin 60 %. Saalis (lähinnä haukisaalis) pieneni merkittävimmin vetokalastuksessa sekä verkko- ja katiskapyynnissä.

LUIROJOELLA LOKAN PADON ALAPUOLISELLA JOKIOSUUEDELLA kalastaneiden talouksien määrä oli 88 kpl ja kalastukseen osallistuneita henkilöitä oli 128 kpl. Kalastaneiden talouksien määrä oli lähes sama kuin vuosina 2011 ja 2006. LUIROJOELLA suosituin pyyntimuoto oli edelleen muu vapapyynti (sis. heittokalastuksen ja onkimisen), jota oli harjoittanut 43 % talouksista. Verkkokalastusta oli harjoittanut kolmannes talouksista ja verkoilla kalastaneiden määrä näyttäisi selvästi lisääntyneen.

LUIROJOELTA saatiin saalista yhteensä 2554 kg ja taloutta kohden keskisaalis oli noin 29 kg. 10 vuoden aikana kokonaissaalis on vaihdellut noin 1,8-3,0 tonnin välillä ja saalismäärän vaihteluun ovat vaikuttaneet lähinnä tiedustelussa ilmoitetut hauki- ja ahvensaaliit.

LUIROJOEN saaliissa yleisin laji oli hauki ja sen osuus kokonaissaaliista oli lähes puolet (47 %). Vuonna 2011 hauen osuus oli vastaavasti noin kolmannes ja vuonna 2006 reilu neljännes. Myös kilomääräinen saalis on kymmenessä vuodessa yli kaksinkertaistunut (0,5 tn - 1,0 tn - 1,2 tn). Eniten haukisaalis on kasvanut vetokalastuksessa ja tämä selittyy vetokalastusta harjoittavien määrän kolminkertaistumisena kymmenessä vuodessa.

Ahven oli toiseksi yleisin saalislaji 21 % saalisosuudella ja sen kokonaissaalis laski v. 2006 tiedustelusaaliin tasolle (n. 0,5 tn). Lohensukuisista lajeista eniten saatiin taimenta (10 %) ja kilomääräinen saalis oli kymmenen vuoden aikajaksolla suurin (250 kg). Taimensaaliista 43 % oli yhden talouden ilmoittamaa saalista. Siian osuus oli 9 % ja harjuksen 5 %. Niiden saalismäärät sijoittuivat jokseenkin vuosien 2006 ja 2011 saalismäärien tuntumaan.

6. VIITTEET

Autti, J. & Huttula, E. 2007. Selvitys kalastuksesta Ylä-Kemijoella, LUIROJOELLA JA TENNIÖJOELLA vuonna 2006. Kemijoki Oy, Rovaniemi

Autti, J. & Huttula, E. 2013. Selvitys kalastuksesta Ylä-Kemijoella, LUIROJOELLA JA TENNIÖJOELLA vuonna 2011. Kemijoki Oy, Rovaniemi

Kännö, S. & Salonen, E. 1989. Kalastus, kalakannat ja istutusten vaikutukset Kemijoen rakentamattomassa latvaosassa Savukoskella vuosina 1979-1985. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja 35: 8-81.

Leskinen, J. & Liekonen, E. 1993. Kalastus ja kalansaaliit Ylikemin yhtenäislupa-alueella vuonna 1992. Kemijoen kalastuskuntain liitto ry. Moniste.

Paksuniemi, S. 2001. Kalastus ja kalasto Ylikemijoen pääuomassa Kitisen suun ja Tenniöjokisuun välisellä alueella ja Vuotosalueen järvillä ja lammilla sekä Vuotosjoessa ja sen sivujoissa vuonna 2000. Lapin Vesitutkimus Oy.

Taskila, E. 2009. Soklin kaivoshankkeen YVA-selostus, sähkökoekalastukset ja kalastustiedustelu v. 2008. Pöyry Environment Oy, Oulu.

7. LIITTEET

- Liite 1.** Kalastustiedustelun saalislomake
- Liite 2.** Tiedustelussa esitetyt vapaamuotoiset kommentit

KALASTUS YLÄ-KEMIJOELLA, TENNIÖJOELLA SEKÄ LUIROLLA VUONNA 2016

1. Kalastus v. 2016.

1

 En kalastanut tiedustelualueella. (Rasti ruutuun jos et ole kalastanut ja palauta lomake!)

2. Vastaajan ikä _____ vuotta.

3. Taloudestamme kalasti _____ henkilöä.

4. Kalastettiin Ylä-Kemijoella välillä Kitisensuu-Tenniöjokisuu vuonna 2016 (merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista).

YLÄ-KEMIJOKI ALUE 1 Kitisensuu-Tenniöjokisuu	pyynnissä keskimäärin kpl	koku- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
talviverkot													
verkot													
katiska													
talvikoukut													
muut													
		käynti- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
vetokalastus													
perhokalastus													
muu vapakalastus													
pilkki													

5. Kalastettiin Ylä-Kemijoella välillä Tenniöjokisuu-Kairijokisuu vuonna 2016 (merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista).

YLÄ-KEMIJOKI ALUE 2 Tenniöjokisuu-Kairijokisuu	pyynnissä keskimäärin kpl	koku- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
talviverkot													
verkot													
katiska													
talvikoukut													
muut													
		käynti- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
vetokalastus													
perhokalastus													
muu vapakalastus													
pilkki													

 KÄÄNNÄ

6. Kalastettiin Tenniöjoella vuonna 2016 (merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista).

TENNIÖJOKI	pyynnissä keskimäärin kpl	koku- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
talviverkot													
verkot													
katiska													
talvikoukut													
muut													
		käynti- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
vetokalastus													
perhokalastus													
muu vapakalastus													
pilkki													

7. Kalastettiin Luirolla (Lokan padon alapuolinen jokiosuus) vuonna 2016 (merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista).

LUIRO	pyynnissä keskimäärin kpl	koku- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
talviverkot													
verkot													
katiska													
talvikoukut													
muut													
		käynti- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjo- lohi (kg)	puro- nierä (kg)	säyne (kg)	särki- kalat (kg)	muut? (kg)
vetokalastus													
perhokalastus													
muu vapakalastus													
pilkki													

8. Merkitse kalastuspäivien lukumäärä kuukausittain:

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
Ylä-Kemijoki 1, Kitisensuu-Tenniöjokisuu												
Ylä-Kemijoki 2, Tenniöjokisuu-Kairijokisuu												
Tenniöjoki												
Luiro, Lokan padon alapuolinen jokiosuus												

9. Kerro lyhyesti oma näkemyksesi kalastuksesta ja kalastosta.

Ylä-Kemijoen, Tenniö- ja Luurojoen kommentit vuoden 2016 kalastustiedustelussa

Kommenttien lukumäärä, 123 vastaajaa kommentoi jotain

Lukum. **Ylä-Kemijoki (Kitisensuu-Tenniöjokisuu):**

7	Saalis heikko tai saalista ei ollenkaan
6	Haukia runsaasti tai liikaa
5	Hienoa, hyvää aluetta, hyvät puitteet
5	Harjuksen koko pienentynyt tai harjus pientä
5	Harjus vähentynyt
5	Kalakannat hyvät tai kohtuulliset
4	Alamittaisia paljon, pientä kalaa hyvin
4	Vedet korkealla, tulvassa
3	Saaliiksi vain alamittaisia
2	Kalakannat heikot
2	Lupahinnat liian korkeat
2	Roskakaloja paljon
2	Harjuksia istutettava lisää
1	Harjusta hyvin
1	Valvontaa lisättävä
1	Arvokaloja vähän
1	Taimenta istutettava lisää (pyyntikokoista)
1	Lohta lisää jokeen
1	Hauenpyyntiä saisi lisätä
1	Sivujoista paremmin kalaa
1	Entisöinnillä pilattu joki
1	Kalastajia vähän
1	Liian paljon pilkkikalastusta
1	Taimenistutukset lopetettava
1	Taimen vähentynyt

Lukum. **Ylä-Kemijoki (Tenniöjokisuu-Kairijokisuu)**

16	Hienoa, hyvää aluetta, puitteet hyvät
14	Saalis heikko tai saalista ei ollenkaan
10	Haukia runsaasti tai liikaa, lisääntynyt
8	Kalakannat heikot
6	Alamittaisia paljon, pientä kalaa hyvin, kalasto pientä
6	Vedet korkealla, tulvassa
5	Harjuksen, taimenen keskikoko pienentynyt, harjus pientä
5	Saaliiksi vain alamittaisia (taimen, harjus)
3	Lupahinnat liian korkeat
3	Taimenta istutettava lisää (pyyntikokoista)
2	Harjuksia istutettava lisää
2	Arvokaloja vähän
1	Harjus vähentynyt
1	Kalakannat hyvät tai kohtuulliset
1	Harjusta hyvin
1	Valvontaa lisättävä
1	Sivujoista tai jokilatvoilta paremmin kalaa
1	Kalastuspainetta vähän
1	Kalaportaat rakennettava
1	Tukkeja pohjassa
1	Kalastusluvan hinta ok
1	Istutukset hyvä asia

Lukum.	Tenniöjoki
6	Haukia runsaasti tai liikaa, lisääntynyt
5	Alamittaisia paljon, pientä kalaa hyvin, kalasto pientä
3	Soveltuu hyvin heittokalastukseen, hyvä kalastuspaikka, hienot puitteet
3	Saalis heikko tai saalista ei ollenkaan
2	Harrikanta vähentynyt
2	Vähempiarvoiset lajit lisääntyneet
1	Puronieriä vallannut alueita taimenelta
1	Kalakannat heikot
1	Vedet korkealla, tulvassa
1	Lupahinnat liian korkeat
1	Arvokaloja vähän
1	Kalakannat hyvät tai kohtuulliset
1	Harjus ja taimen vähentyneet merkittävästi
1	Metsäojitukset pilanneet paljon vesistöjä
1	Ahvenkanta vahvistunut
1	Taimenta heikosti

Lukum.	Luirojoki
5	Haukikanta runsas, lisääntynyt
3	Harjus hävinnyt, kanta heikko
3	Virtausta pitäisi kesällä lisätä
2	Hienot paikat kalastaa
1	Taimenistutukset turhia, voi korvata harjuksilla
1	Harjusta voisi istuttaa
1	Kalakannat kohtuulliset
1	Valvontaa lisättävä
1	Levä ja kasvillisuus lisääntynyt, kalastus vaikeaa
1	Siiioissa loisia
1	Arvokaloja vähän
1	Alamittaista taimenta tulee paljon
1	Siikakanta heikko

KEMIJOKI OY
Valtakatu 11
PL 8131
96101 ROVANIEMI
vaihde: +358 20 703 4400
www.kemijoki.fi